

Bron : http://www.uni-regensburg.de/Fakultaeten/phil_Fak_II/Psychologie/Psy_II/beautycheck/english/pressespiegel/algemeendagblad.htm

Algemeen Dagblad (Niederlande)
24.11.2001

Verslaafd aan schoonheid

Mooie mensen reizen altijd eerste klas. De goodwill die hun uiterlijk oplevert, geeft ze in alle omstandigheden een streepje voor. Schoonheid blijkt op het brein van de toeschouwer een vergelijkbaar effect te hebben als drugs.

DOOR AD BERGSMA

Het lijkt onmogelijk dat een dichter een hekel heeft aan schoonheid. Wie echter in de Love Quotes Encyclopedia op internet nakijkt wat dichters over dit onderwerp te melden hebben, ziet dat fysieke schoonheid wantrouwen wekt. De Engelse dichter John Donne (1572-1631) waarschuwde bijvoorbeeld: "Liefde gebaseerd op schoonheid, sterft snel, net als de schoonheid."

Het is de universele verzuchting dat je beter met het hart kan waarnemen dan met je ogen, maar een anonieme bron legt feilloos uit waarom zulke waarschuwingen weinig uithalen. "De gemiddelde vrouw geeft de voorkeur aan een mooi uiterlijk boven een goed stel hersens, omdat de gemiddelde man beter kan kijken dan kan nadenken."

Laetitia Casta naast de buste van Marianne. Zij is in bijna 40.000 gemeentehuizen het symbool van Frankrijk.

In de jaren 70 was zo'n uitspraak nog goed om feministen op de kast te jagen, maar tegenwoordig klinkt hooguit in de achterhoede verzet. Toen de Franse burgemeesters topmodel Laetitia Casta in 1999 uitkozen als nieuw symbool van de republiek, werd het verwijt dat er sprake was geweest van een ordinaire miss-verkiezing door een burgemeester simpel afgewimpeld: "Als we naar het innerlijk hadden gekeken, dan hadden we een kleine, vormeloze vrouw gekregen met een snor en haren op haar arm." Een dergelijke Marianne zou toch onmogelijk de vrijheid, gelijkheid en broederschap kunnen symboliseren?

De formulering van de burgemeester is cru, maar tal van experimenten geven hem gelijk. Psychologen hebben proefpersonen eindeloos vaak portretten laten beoordelen en steevast krijgen de mooiste koppen de hoogste beoordeling. We vinden mooie mensen 'succesvol', 'tevreden', 'sympathiek', 'intelligent', 'gezellig', 'opwindend', 'vlijtig', 'creatief en zelfs een beetje eerlijker.

Schoonheid geeft macht over medemensen. Op de arbeidsmarkt is dit zichtbaar doordat mooie mannen en vrouwen meer kans hebben bij sollicitaties, vaker een promotie krijgen en meer geld verdienen. Ook op de huwelijksmarkt zijn de kansen ongelijk verdeeld. De Amerikaanse

psycholoog Steven Pinker trekt de volgende conclusie in zijn boek Hoe de menselijke geest werkt: "In onze maatschappij is het uiterlijk van zijn vrouw de beste voorspeller van de rijkdom van een man, en de beste voorspeller van het uiterlijk van een vrouw is de rijkdom van haar man."

De gevoeligheid voor uiterlijk vertoon is in ons brein ingebakken. Het wetenschappelijke tijdschrift Neuron van deze maand beschrijft hoe scans zijn gemaakt van hersenactiviteit, terwijl mannelijke proefpersonen naar een reeks portretten kijken.

Bij het zien van mooie gezichten van vrouwen lichten delen van het brein op die bekend staan als de pleziercentra. Deze centra reageren bijvoorbeeld ook na het nemen van drugs, lekker eten en drinken en het krijgen van geld. Toch bestaat een duidelijk verschil tussen deze prikkels. Drugs stimuleren de pleziercentra mechanisch, eten en drinken houden het lichaam in stand en geld is het middel bij uitstek om wensen te vervullen. Alleen schoonheid is een beloning in zichzelf.

Een voorwaarde voor de positieve reactie is dat de gefotografeerde dame de proefpersonen recht aankijkt. Oogcontact maakt zoveel indruk, dat het lijkt alsof het model door het papier heen aandacht schenkt aan de toeschouwer. Het is een soort kieteling waar tijdschriften veelvuldig gebruik van maken. De aandachtige blik van de schoonheid op de cover, werkt zo strelend dat de lezer zijn portemonnee trekt.

De liefde voor schoonheid is selectief. De mannen uit het genoemde experiment kijken liever niet naar de gezichten van mannen die zij zelf een hoog cijfer hebben gegeven voor hun uiterlijk. Bij mooie vrouwen drukken zij veelvuldig op de daarvoor bestemde knop om de foto zo lang mogelijk op het scherm te houden, maar de mooie mannen worden - net als onaantrekkelijke vrouwen en mannen - zo snel mogelijk weggedrukt.

Het uiterlijk van een vrouw is goede voorspeller van de rijkdom van haar man

Veel psychologen denken dat de voorkeur voor schoonheid biologisch is bepaald. Een aanwijzing daarvoor komt van de grote overeenstemming in beoordelingen van schoonheid tussen mensen uit andere tijden en culturen. Een Japanse miss oogst in de regel ook bewondering in Nederland en een Hollands model in Afrika. En kijk eens naar de volgende middeleeuwse omschrijving van de ideale vrouw: "Blond, gouden haar, als vergulde draden, helder glanzende, lichtblauwe ogen, lieleblanke of rozerode wangen, gelijkmatige, witte tanden, lange armen, sneeuw witte handen met witte, lange vingers, slanke en soepele taille, een overal verblindend witte en zijdeachtige huid." Mevrouw Casta had ook in de Middeleeuwen de handen op elkaar gekregen.

Een klein verschil met vroeger is dat tegenwoordig de voorkeur uitgaat naar een meer gebronsde huid. Dat heeft te maken met status. In de Middeleeuwen kon alleen de elite zich een leven buiten de zon veroorloven en werd op mensen die in de buitenlucht verkeerden neergekeken. Tegenwoordig wordt het kleurtje geassocieerd met gezondheid en vrije tijd.

Een volgende factor die enigszins aan de schommelingen van de mode onderhevig is, is de rijpheid van het uiterlijk. De Amerikaanse psycholoog Abraham Tesser heeft aangetoond dat het filmpubliek tijdens de zware depressie van de jaren 30 of tijdens de Tweede Wereldoorlog een duidelijke voorkeur had voor rijpere vrouwen, met kleine ogen, smalle wangen en een wat

grotere kin. Denk maar aan de von Kopf bis Fuss auf Liebe ingestellte Marlene Dietrich, bij wie het publiek zich veilig kon voelen.

In tijden van voorspoed ligt de babyface beter in de markt. Zo'n gezicht wordt gekenmerkt door een hoog voorhoofd en een kleine kin. Deze kinderlijke trekken roepen de neiging op om te knuffelen, te spelen en te verzorgen. Het uiterlijk is wat naïef en weinig standvastig uit, maar wie tilt daar zwaar aan als alles toch op rolletjes loopt? Economische voorspoed baart sterren als Marilyn Monroe, Katja Schuurman en Laetitia Casta.

De rijpheid of jeugdigheid van het gezicht kunnen op applaus rekenen bij de gratie van een gave huid. Want als het om schoonheid gaat, maakt een gezonde, stralende huid aanmerkelijk meer indruk dan ideale proporties of perfecte symmetrie. De huid is echter tevens dat deel van het gezicht dat het meest onder veroudering heeft te lijden.

Donne had dus gelijk toen hij waarschuwde voor de vergankelijkheid van schoonheid. Maar er is nog een reden om het wantrouwen van dichters te rechtvaardigen. Schoonheid heeft tegenwoordig een hoog plastic gehalte. Daphne Deckers zei in een interview met RAILS het volgende: "Een fotomodel zonder make-up herken je bijna niet. Mijn broer ging eens handenwrijvend met me mee naar een feestje. In een kamer vol met topmodellinnen vroeg hij me halverwege waar al die 'lekkere wijven' nou toch bleven."

En in een Duits onderzoek werden gewone foto's van modellen maar matig gewaardeerd. De perfectie die ons telkens door de massamedia wordt voorgehouden bestaat niet. Onze aanbidding van schoonheid heeft zo een paradoxaal effect. Hoe harder we naar schoonheid zoeken, hoe meer het uit ons dagelijks leven verdreven wordt. En dan komen we toch weer bij de Chinese wijsgeer Confucius (551-479 v. Chr.) uit: "Alles heeft schoonheid, maar niet iedereen ziet het."

PRAKTIJKVOORBEELDEN

Supermodel Kate Moss heeft een gezicht met veel kinderlijke trekken. Ze heeft een kleine kin, een smal neusje en een hoog voorhoofd. Dit wekt de indruk van onschuld, die in deze foto wordt versterkt door de enigszins verlegen buiging van haar hoofd.

Blanke prototypes van een onaantrekkelijk (links) en een sexy vrouwegezicht. Het mooie gezicht heeft de volgende kenmerken:

- Bruine teint
- Smal gezicht
- Weinig onderhuids vet
- Volle, verzorgde lippen
- Ver uiteen staande ogen
- Donkere, smalle wenkbrauwen
- Volle, donkere en lange wimpers
- Hoge jukbeenderen
- Smalle neus
- Dunne oogleden

De standaard verschillen tussen onaantrekkelijke blanke mannenhoofden (links) en hun tegenhangers met sexappeal. Het sexy gezicht heeft de volgende kenmerken:

- Bruine teint
- Smal gezicht
- Weinig onderhuids vet
- Volle lippen Symmetrische mond

- Donkere wenkbrauwen
- Volle, donkere wimpers
- Brede bovenste en smallere onderste gezichtshelft
- Hoge jukbeenderen
- Scherpe kaaklijn en markante kin
- Geen inhammen
- Dunne oogleden
- Geen huidplooi tussen neus en mondhoek

BRON: WWW.BEAUTYCHECK.DE
FOTO'S CHRISTOPH BRAUN